

De verreikende arm van de viervoudige Sangha

Thich Nhat Hanh voelde zich tijdens de Vietnamoorlog diep bewogen om een passende en heilzame manier te vinden die de leer en de beoefening van de Boeddha direct naar het werkelijke lijden van de mensen voert. In 1966 vond de oprichting plaats van de Tiep Hien Orde, of de Orde van Interzijn, toen Thây drie vrouwen en drie mannen inwijdde (onder wie Zuster Chan Khong, die toen nog lekenbeoefenaar was) als eerste leden van de Orde. Thay nodigde deze eerste ingewijden uit om het fundament te zijn van een viervoudige sangha van monniken, nonnen, lekenmannen en -vrouwen, die zich volgens zijn visie moest toeleggen op het bestuderen en beoefenen van het Bodhisattvapad door te leven volgens de Veertien Voorschriften of Aandachtsoefeningen. Tegenwoordig zijn er wereldwijd meer dan duizend Ordeleden en daarnaast zijn er nog duizenden mensen die door de Tiep Hien Orde en zijn Aandachtsoefeningen geïnspireerd zijn. In deze dharmalezing gaat Thây in op het belang van leken voor de Orde van Interzijn.

*Jeanne Anselmo, True Precious Hand
hoofdredactrice van de Mindfulness Bell*

Beste Sangha, vandaag, 11 juni 2010, bevinden we ons in het Europees Instituut voor Toegepast Boeddhisme; in de Tempel van het Grote Mededogen. Dit Instituut wordt ook wel het Geen Zorgen Instituut genoemd. Vandaag zullen we naar onderricht luisteren over de Orde van Interzijn.

Ieder lid van de Orde van Interzijn, de kerngemeenschap, moet een steunpilaar en een bron van inspiratie zijn. De bruine kleur van de jasjes, symboliseert bescheidenheid. Als we onze bruine jas aantrekken, tonen we dat we bescheiden mensen zijn. De kleur bruin is in Vietnam de kleur van de landbouwer, de kleur van bescheidenheid. De kleur bruin is ook de kleur van grote macht, van grote geestelijke kracht, de kracht van de vrede. Heel stil, maar ook heel krachtig.

Als we de bruine jas dragen, het bruine gewaad van een monnik of een non, moeten we deze geest manifesteren, de deugd van bescheidenheid. We denken dus niet dat we meer waard zijn dan iemand anders, beter dan iemand anders of dat we meer gezag of de macht hebben dan iemand anders. We hebben geestelijke kracht. Deze geestelijke kracht is heel stil, zij is geruisloos. Het is de stilte van de kleur bruin. Als leken de bruine jas aantrekken, moeten ze dit doen in de geest van bescheidenheid, de geest van een stille kracht.

De betekenis van het woord 'Tiep'

In het Nederlands spreken we over de Orde van Interzijn, maar in het Vietnamees is de naam *Tiep Hien*. Het woord *Tiep* heeft vele betekenissen. De eerste betekenis is aannemen of ontvangen. Wat ontvangen we en van wie? We ontvangen veel moois en goeds van onze geestelijke voorouders, zoals begrip, inzicht en deugd. Wij ontvangen de prachtige dharma, het zaad van inzicht. Het is in de eerste plaats de taak van een Ordelid om te ontvangen wat zijn of haar voorouders hebben overgedragen.

Soms staan we niet open voor de overdracht van onze voorouders. Zo kunnen we bijvoorbeeld leren van de manier waarop Thây de bel uitnodigt. Thây nodigt de bel op zo'n manier uit dat het geluid prachtig opstijgt. Maar sommigen van ons kunnen zelfs na twee of drie jaar de bel nog steeds niet goed uitnodigen. Het geluid is dan nog steeds heel scherp en gespannen of dof en gedempt.

Als je oefent om Thây, of een oudere broeder of zuster, aandachtig gade te slaan, dan zul je weten hoe je de bel moet uitnodigen. Je kunt veel leren van Thây en je oudere broeders en zusters als je dicht bij ze bent. Je kunt in korte tijd veel van hen ontvangen.

De manier waarop Thây staat en loopt is ook een wijze van transmissie. Je hoeft alleen maar te observeren, en je

kunt een overdracht ontvangen van de Boeddha, van onze voorouders, van hen die ons zijn voorgedaan. En soms ontvangen we een overdracht van hen die jonger zijn dan wij. Wat we ontvangen is ons erfgoed. Dit erfgoed is geen land, het is geen geld, het zijn geen sieraden. Het is het erfgoed van de ware dharma. We moeten ons afvragen: hoeveel heb ik ontvangen? Onze voorouders willen echt iets overdragen, aan ons geven. Maar omdat we hier niet voor openstaan, laten we degene die dit aanreikt in de steek. We zijn niet vriendelijk voor deze persoon als we zijn of haar gift niet aannemen. Dus leren is een kwestie van ontvangen. We moeten echt aanwezig zijn om te ontvangen, om te leren. Als we open staan, kunnen we de voorouderlijke lijn voortzetten. Daarom is de eerste betekenis van *Tiep*: ontvangen.

Vervolgens maken we gebruik van wat we hebben ontvangen. We voeden het. Dan maken we deel uit de voortzetting van de Boeddha, van onze voorouderlijke leraren en van Thây. Een kind dat loyaal is aan zijn ouders of grootouders kan goede aanwijzingen van hen ontvangen. Een student die loyaal is aan zijn leraar, is een voortzetting van zijn leraar. We moeten de aspiratie en beoefening van de Boeddha, van onze voorouderlijke leraren en onze leraar in dit leven ontvangen.

De derde betekenis van *Tiep* is: in contact zijn. Waarmee moeten we in contact zijn? We moeten in contact zijn met het huidige moment, het prachtige leven dat aanwezig is in ons en om ons heen. De vogels zingen. De wind ruist door de naalden van de dennen. Als we niet met het leven in aanraking zijn, is het verspilld. Als we in contact zijn met het leven worden we gevoed, worden we getransformeerd. We groeien, we worden volwassen. In contact zijn met het leven betekent ook in contact zijn met het lijden in ons eigen lichaam en onze eigen persoon, het lijden in onze omgeving, in onze familie en in onze samenleving. Dan pas weten we wat we moeten doen en wat we moeten nalaten om dit lijden te transformeren.

Enerzijds moeten we in contact zijn met wat prachtig is, want dat zal ons voeden. Anderzijds moeten we in contact zijn met ons lijden, zodat we kunnen begrijpen, liefhebben en transformeren.

De eerste betekenis is ontvangen. De tweede is voortzetten. De derde is in aanraking zijn, in contact zijn. Dat wordt bedoeld met het woord *Tiep*.

De betekenis van het woord 'Hien'

Hien is het tweede woord. Het betekent dat wat aanwezig is. Wat is aanwezig? Het leven, het paradijs, onze eigen persoon. *Tiep Hien* is in contact zijn met wat er nu gebeurt, hier, wat we nu waarnemen, in het huidige moment.

Wat zie je op dit moment? De Sangha, de dennen, de regendruppels. Wees hiermee in contact. We moeten ook in contact zijn met het lijden in ons leven. We kunnen niet in onze ivoren toren blijven met onze dromen en intellectuele gedachten. We moeten in contact zijn met de waarheid, het wonder daarvan. Dat is de dharmapoort van Plum Village: vreedzaam leven, gelukkig in het huidige moment.

Het woord *Hien* betekent ook realiseren, in praktijk brengen, iets werkelijkheid laten worden, concreet maken. Hierdoor kunnen we echt vrij zijn. We willen immers niet in gevangenschap of in slavernij leven. We willen vrij zijn. Alleen als we vrij zijn, kunnen we echt gelukkig zijn.

Daarom willen wij de netten of de gevangenschappen openbreken die ons gevangen houden. Deze gevangenschappen zijn onze passie, onze verdwaaardheid, onze haat, onze jaloezie. Zoals een hert dat uit de val ontsnapt en in staat is om vrij te rennen, zo is de monnik of non die beoefent als een hert dat niet gevangen raakt in welke val dan ook en vrij is om te springen en vrij om in alle richtingen te bewegen.

Er is een heel korte soetra, slechts twee zinnen lang, die kloosterlingen omschrijft als herten die alle valstrikken overwinnen en vrij zijn om te gaan en te staan waar ze willen. Of we nu monnik, non of leek zijn, we zijn allemaal leerlingen van de Boeddha. We willen niet in slavernij leven.

We willen vrij zijn. Daarom moeten we oefenen. Onze dagelijkse beoefening bevrijdt ons. We zijn niet gevangen in roem. We zijn niet gevangen in streven naar winst. We zijn niet op zoek naar een positie met autoriteit of macht in de samenleving. Wij zijn op zoek naar bevrijding en vrijheid. Dat is realisatie. Dus *Hien* betekent realiseren, manifesteren.

Een andere betekenis van het woord *Hien* is passend maken, actualiseren en geschikt maken voor onze samenleving – hier en nu. Dus is het voor ons belangrijk om aandachtig te zijn en ons verantwoordelijk te voelen voor het aanbieden van de dharma op een vaardige manier, geschikt voor onze samenleving en onze tijd.

Geëngageerd boeddhisme

Hoe kunnen we deze twee woorden, *Tiep Hien*, met al hun betekenissen, in een of twee woorden vertalen in het

Nederlands? We hebben alle betekenissen van deze twee Vietnamese woorden leren kennen (die weer hun wortels in het Chinees hebben), en vervolgens zeggen we in het Nederlands gewoon: Orde van Interzijn. Vanuit dit diepere inzicht maken we kennis met de richting van de beoefening in de Orde van Interzijn. We zien dat het om geëngageerd boeddhisme gaat, een boeddhisme dat de wereld betreedt.

Geëngageerd boeddhisme betekent het leven binnengaan. Het klooster is niet afgesneden van het leven. We moeten het klooster zien als een kweekplaats waar we onze zaailingen planten. Wanneer deze zaailingen gegroeid en sterk genoeg zijn, moeten we ze in de samenleving brengen en daar planten. Het boeddhisme is er omwille van het leven. Het leven is er niet omwille van het boeddhisme. Zonder leven of wereld zou er geen boeddhisme zijn.

Het boeddhisme is er omdat de wereld het nodig heeft. Daarom kunnen we ons oefencentrum zien als een kweekplaats waar de juiste oorzaken en omstandigheden voor ons voorhanden zijn om de kiemplantjes tot bloei te brengen. Zodra we ze sterk genoeg gemaakt hebben, planten we ze in de buitenwereld, in de samenleving. Zo zijn onze opleiding en beoefening in het klooster een voorbereiding om de wereld te betreden.

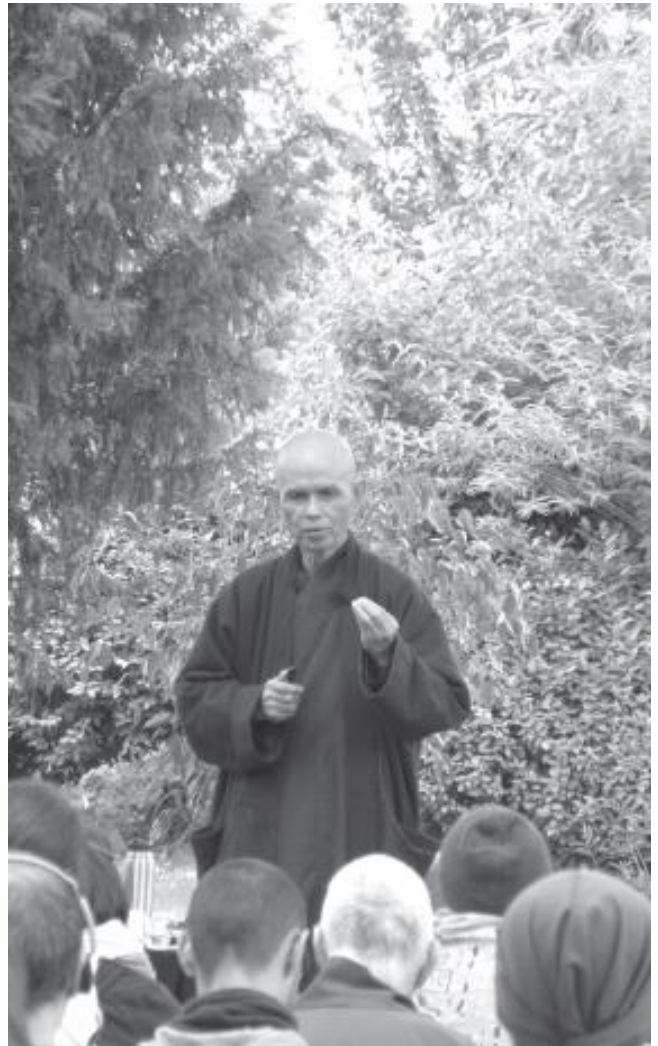
In Vietnam begon men er al rond 1930 over te spreken om het boeddhisme in de wereld te brengen. Toen Thây opgroeide werd hij beïnvloed door dit soort boeddhisme. Hij wist dat het boeddhisme in het verleden een heel belangrijke rol speelde door vrede te brengen en het land sterk te maken. Hij leerde dat het boeddhisme een bloei doormaakte tijdens de Le-dynastie en de Tran-dynastie en dat de koningen van toen het boeddhisme beoefenden. Boeddhisme was het geestelijke leven, de spirituele kracht, het dharmalichaam van de gehele bevolking. De eerste Tran-koning, Tran Thai Tong, had al op zijn twintigste een diepe aspiratie om het boeddhisme te beoefenen. Hij slaagde er in om groot lijden te overwinnen dankzij de oefening van het opnieuw beginnen. Hij schreef meerdere boeken over het boeddhisme die vandaag de dag nog steeds beschikbaar zijn. Zijn boek *De zes momenten van opnieuw beginnen* bewijst dat hij, hoewel hij koning was en het land moest regeren, iedere dag in staat was om te oefenen, wierook te offeren, de aarde aan te raken en zes keer zitmeditatie te beoefenen, telkens gedurende twintig minuten. Ik weet niet of president Obama hetzelfde kan zeggen. Als heerser of politicus moeten we niet zeggen, "Oh, ik heb het te druk. Ik heb geen tijd voor zitmeditatie of voor loopmeditatie." Als een koning het kan, kunnen wij niet als excuus aanvoeren dat we te veel werk hebben, dat we geen tijd hebben om te oefenen.

Toegepast boeddhisme

Geëngageerd boeddhisme is al honderden jaren onderdeel van onze traditie. We zijn geen nieuwe beweging, wij zijn slechts een voortzetting. Als we begrijpen wat er met *Tiep* wordt bedoeld, dan wordt ons beoefening zeer eenvoudig. Een geëngageerd boeddhisme leidt tot de volgende stap,

die toegepast Boeddhisme wordt genoemd.

Het woord 'toegepast' wordt in een seculiere context gebruikt. We gebruiken het zoals het wordt gebruikt in 'toegepaste wetenschap' of 'toegepaste wiskunde'. Als we bijvoorbeeld spreken over de Drie Juwelen – de Boeddha, de Dharma en de Sangha – moeten we mensen laten zien hoe ze het onderricht over de drie juwelen kunnen toepassen. Hoe kunnen we het toevlucht nemen tot de Drie

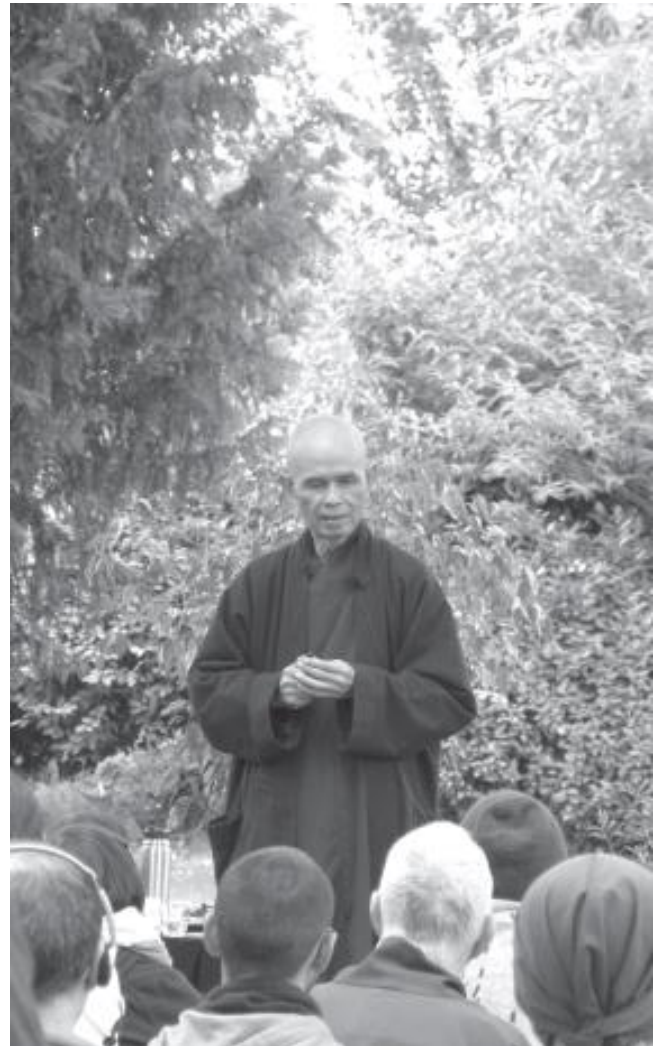

Juwelen beoefenen? Alleen maar reciteren "Ik neem mijn toevlucht tot de Boeddha, Buddham, Saranam, Gacchami" is geen toevlucht nemen. Dat is alleen het aankondigen dat je toevlucht neemt. Om werkelijk toevlucht te nemen, moet je de energie van concentratie, aandacht en inzicht voortbrengen. Dan ben je beschermd door de energie van de Drie Juwelen. Als we "Ik keer terug naar het eiland in mezelf om toevlucht te nemen in mezelf" oefenen, moeten we oefenen om zo te ademen dat we de energie van aandacht, concentratie en inzicht voortbrengen. Als we zo oefenen, brengen we de energie van de Boeddha, de Dharma en de Sangha voort en zijn we echt beschermd door de Drie Juwelen. Als leden van de Orde van Interzijn moet onze beoefening solide zijn, zodat we weten wat we moeten doen als we problemen hebben om terug te keren

naar onze gelijkmoedigheid, ons evenwicht, onze vrijheid, onze soliditeit. Een van de methoden is toevlucht nemen tot de DrieJuwelen.

Tegenwoordig kun je aan universiteiten in het Westen afstuderen en doctoraten behalen in het boeddhisme. Dit soort boeddhistische studies zijn geen toegepast boeddhisme. Je kunt zeer bekwaam zijn in het Pali, Sanskriet en Tibetaans, en in alle verschillende leringen van de twee

Als we Dharmadelen begeleiden of als we een Dharmalezing geven, is dat niet om te pronken met onze kennis van het boeddhisme. We onderwijzen alleen wat we echt beoefenen. Als we loopmeditatie onderwijzen, moeten we het met succes in de praktijk brengen, althans tot op zekere hoogte. Zo niet, dan moeten we het nog niet onderwijzen. Er zijn mensen die er geen behoefte aan hebben om dharmalezingen te geven, maar die toch zeer

foto's: Françoise Pottier

canons, maar als je in de problemen raakt en niet weet wat je moet doen, dan zal dit boeddhisme je niet helpen.

We hebben een boeddhisme nodig dat ons helpt als we dit nodig hebben. Als we de vier Edele Waarheden onderwijzen, het Edele Achtvoudige Pad, de Vijf Krachten, de Vijf Geestelijke bases en de Zeven Factoren van Ontwaken, dan moeten al deze leringen worden toegepast in ons dagelijks leven. Het moet geen theorie zijn. We kunnen wel de Lotussoetra onderwijzen, maar we moeten ons afvragen: hoe kunnen we de Lotussoetra toepassen om onze moeilijkheden, onze wanhoop, ons lijden op te lossen? Dat bedoelen we met toegepast boeddhisme. Of je nu dharmaleraar, monnik, non of leek bent, je leven moet een voorbeeld van de leer zijn. Je onderwijst alleen wat je zelf beoefent.

goede dharmaleraars zijn, want als ze lopen, staan, zitten en liggen, zijn ze in contact met de Sangha. Ze zijn altijd in harmonie, vreedzaam, blij en open. Dat is een levende Dharmalezing. Deze mensen zijn kostbare juwelen in de Sangha. Dit zijn overigens niet alleen monniken en nonnen. Er zijn ook leken die heel goed oefenen, zeer stil, en de monniken en nonnen hebben erg veel respect voor hen.

Omdat het ons doel is om het boeddhisme in elke situatie toe te passen, hebben we echt behoefte aan Dharmaleraars. Daarom is de Orde van Interzijn als een verreikende arm die zich tot ver in de wereld uitstrekt. Het aantal monniken en nonnen in de Orde van Interzijn is niet voldoende. We hebben ook leken nodig in de Orde van Interzijn. De lekenleden van de Orde zijn als de verreikende arm van de viervoudige Sangha die zich uitstrekt naar de samenleving.

We hebben duizenden leken in de Orde nodig om het onderricht in de wereld bekend te maken.

Met onze bruine jas die bescheidenheid vertegenwoordigt, die de kracht van onze stilte vertegenwoordigt, moeten we een Sangha opbouwen waarin er geen strijd om autoriteit of macht is. Waar sprake is van broeder- en zusterschap. Waarin we met liefdevolle vriendelijkheid naar elkaar kijken.

We zijn in staat om dit te doen. Als we in harmonie zijn met elkaar, als we broeder- en zusterschap tonen, dan zijn we in staat om dit te doen. De aangename geur van onze Sangha zal ver reiken, en Thây zal worden geparfumeerd door die geur. Dat is ons werk.

Ik hoop dat we in de toekomst in staat zijn om lange retraites te organiseren voor Ordeleden, zodat ze hun beoefening kunnen versterken, hun aspiratie versterken, hun geluk versterken, en de taak kunnen volbrengen die de Boeddha aan hen heeft doorgegeven. We moeten deze in ontvangst nemen en we moeten dit realiseren. Dat is wat bedoeld wordt met *Tiep Hien*: tot realiteit maken.

Zolang onze Sangha in het Westen nog niet een plek is waar we van elkaar kunnen houden, zijn we nog niet succesvol. Wie neemt de verantwoordelijkheid op zich om van de Sangha een mooie Sangha te maken met broeder-

en zusterschap, waardig om de naam Sangha te dragen? Wij moeten dat bereiken, wij alleen, als leden van de Orde van Interzijn. We kunnen dit bereiken in onze lokale Sangha. We moeten niet zeggen: "Omdat die persoon zo is, kan ik dat niet doen." We kunnen beter zeggen: "Het komt door mij, mijn beoefening is niet erg goed. Omdat ik niet bescheiden genoeg ben, omdat ik niet genoeg kracht heb, de kracht van stilte, lukt het ons niet." We zijn voorbestemd om te blijven ontvangen, om naar onze beste vermogens te ontvangen, en de overdracht van de Boeddha te realiseren.

Ieder Ordclid moet een vlam in zijn of haar hart hebben, die ons voortstuwt en gelukkig maakt. Of we nu de vloer vegen voor de Sangha, koken voor de Sangha, de tuin besproeien voor de Sangha, de toiletten schoonmaken voor de Sangha, we zijn blij omdat we deze energie en dit doel hebben. Roem, winst of een hoge positie zijn niet ons doel. Ons doel is grote liefde en de wil om een waardige voortzetting van de Boeddha te zijn, van onze leraar en onze voorouderlijke leraren.

Vertaald door Eric Povlasky, geredigeerd door Pieter Loogman en Janneke van der Laan-Slot

*Met onze bruine jas
die bescheidenheid vertegenwoordigt,
die de kracht van onze stilte
vertegenwoordigt, moeten we een sangha
opbouwen waarin er geen strijd om autoriteit
of macht is. Waar sprake is van broederschap
en zusterschap. Waarin we met liefdevolle
vriendelijkheid naar elkaar kijken.*

*Of je nu dharmaleraar, monnik,
non of leek bent, je leven moet
een voorbeeld van de leer zijn.
Je onderwijst alleen wat je zelf
beoefent.*